

БЕЛАРУСКІ
ДЗЯРЖАЎНЫ ЁНІВЕРСІТЭТ

БЕЛОРУССКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

РАШЭННЕ

РЕШЕНИЕ

24.11.2014 № 4/1 - РС

г. Мінск

г. Минск

Пасяджэння Савета БДУ

**"Стан і асноўныя напрамкі ўдасканалення
вучэбна-метадычнай, навуковай і выхаваўчай работы на
гуманітарным факультэце"**

Заслухаўшы і абмеркаваўшы даклад дэкана гуманітарнага факультэта У.Я. Гурскага, высновы і заключэнне камісіі (старшыня прарэктар па вучэбнай рабоце Данільчанка А.В.), Савет Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта адзначае, што факультэтам, кафедрам, прафесарска-выкладчыцкім складам у цэлым праведзена вялікая работа па ўдасканаленні адукацыйнага працэсу, правядзенні навукова-даследчай, выхаваўчай і ідэалагічнай работы.

На 9 кафедрах факультэта працуе 191 выкладчык: 167 чалавек на пастаяннай аснове, 24 - на ўмовах знешняга сумяшчальніцтва. 35% асноўных выкладчыкаў (59 чалавек) працуюць на ўмовах унутранага сумяшчальніцтва.

Сярод штатных супрацоўнікаў 4 дактары навук (2%) і 41 кандыдат навук (25%). Працэнт штатных выкладчыкаў, якія маюць вучоную ступень, самы нізкі сярод асноўных факультэтаў БДУ. Сярод знешніх сумяшчальнікаў 4 (17%) доктара навук, 17 (71%) кандыдатаў навук.

Сярэдні ўзрост прафесарска-выкладчыцкага складу складае 45 гадоў, загадчыкаў кафедраў - 53 гады. 70,7% выкладчыкаў факультэта ва ўзросце да 50 гадоў, з іх 12% - маладыя выкладчыкі ва ўзросце да 30 гадоў.

Факультэт ажыццяўляе падрыхтоўку кадраў па шасці спецыяльнасцях першай ступені атрымання вышэйшай адукацыі: "Дызайн (напрамак - "камунікатыўны)"; "Сучасныя замежныя мовы" (напрамкі - "пераклад", "выкладанне"); "Прыкладная інфарматыка (напрамак - "вэб-дызайн і камп'ютарная графіка)"; "Сацыяльная работа (напрамкі - "сацыяльна-педагагічная дзейнасць", "сацыяльнае праектаванне"); "Менеджмент (напрамак - "сацыяльна-адміністрацыйны)"; "Культуралогія" (напрамак - "фундаментальная", "прыкладная"). За апошнія 5 гадоў на факультэце адкрытыя новая спецыяльнасць "Прыкладная інфарматыка" (замест спецыяльнасці "Інфарматыка") і 2 новыя напрамкі: "сацыяльнае праектаванне" і "прыкладная культуралогія". Акрамя таго, вялося навучанне па пяці спецыяльнасцях другой ступені атрымання адукацыі: "культуралогія", "псіхалагічнае кансультаванне і псіхакарэкцыя" (адкрыта ў 2012 г.),

"Германскія мовы" (да 2014 г.), "кіраванне ў эканамічных і сацыяльных сістэмах" (да 2014 г.), «псіхалогія» (да 2014 г.).

На факультэце навучаецца 1678 студэнтаў, у тым ліку - 1129 (67,2%) на платнай аснове. 579 студэнтаў (34,5%) навучаюцца на завочнай форме атрымання адукацыі. Навучанне ў магістратуры (11 магістрантаў) ажыццяўляецца па дзвюх спецыяльнасцях.

Арганізацыя вучэбнай, навукова-метадычнай работы на факультэце ў цэлым адпавядае патрабаванням, што прад'яўляюцца да ўніверсітэцкіх кафедраў. Рэгулярна абнаўляецца змест лекцыйных курсаў, распрацаваны вучэбныя планы новага пакалення. На факультэце шырока выкарыстоўваюцца стратэгіі актыўнага навучання, ролевыя гульні, дыскусіі.

Разам з тым, маюць месца факты выкладання няпрофільных дысцыплін, дубляванне дысцыплін (кафедра агульнанавуковых дысцыплін, тэорыі і практыкі перакладу, дызайну, культуралогіі, інфармацыйных тэхналогій, кафедра менеджменту і арганізацыі аховы здароўя).

Аналіз вынікаў сесій паказаў, што захоўваецца тэндэнцыя зніжэння абсалютна паспяховасці на дзённай форме атрымання адукацыі (з 88% у 2010/2011 да 81% у 2013/2014 н.г.). На завочнай форме атрымання адукацыі паспяховасць зніжалася з 2010/2011 нав.г па 2012/2013 нав.г. з 80% да 76%. У 2013-2014 нав.г сітуацыя палепшылася: абсалютная паспяховасць склала 84%.

У 2011-2012 нав. г. адлічана з факультэта 111 чалавек, з іх па ўласным жаданні - 54 чал., за акадэмічную непаспяховасць - 29. У 2013-2014 нав. г. адлічана 180 чал., з іх па ўласным жаданні - 81, за акадэмічную непаспяховасць - 66.

Тэматыка курсавых і дыпломных работ абнаўляецца штогод і ў асноўным адлюстроўвае актуальныя праблемы сучаснай навукі і практыкі. Разам з тым мэтазгодна зрабіць акцэнт на практычную накіраванасць студэнцкіх даследаванняў.

У справаздачах старшынь ДЭК адзначаецца дастаткова высокі ўзровень ведаў, якія дэманструюцца на дзяржаўным экзамене (сярэдні бал за апошнія гады складае "7,5", а 24% выпускнікоў вочнай формы навучання атрымліваюць адзнакі "9" і "10"). Старшыні ДЭК звяртаюць увагу, што большасць выпускнікоў набылі навыкі і ўменні правядзення навукова-даследчай працы і напісання дыпломных работ (сярэдні бал за апошнія гады складае "8,6-8,7", а 31% выпускнікоў вочнай формы навучання атрымліваюць адзнакі "9" і "10"). Разам з тым у справаздачах старшынь указана на нязначную колькасць рэкамендацый, якія выдаюцца выпускнікам для паступлення ў магістратуру, рэкамендацый да ўкаранення і да апублікавання вынікаў даследаванняў; нязначнае прыцягненне да кіраўніцтва спецыялістаў са знешніх арганізацый. Акрамя таго, павялічылася колькасць студэнтаў, якія не прайшлі выніковую атэстацыю: у 2012 - 1 чал., 2013 - 9 чал., 2014 - 9 чал.

На працягу апошніх 3 гадоў усе выпускнікі бюджэтнай формы размяркоўваюцца ў адпаведнасці са спецыяльнасцю падрыхтоўкі. Разам з тым, у сістэму адукацыі Рэспублікі размеркавана менш за 30%; у іншыя арганізацыі дзяржаўнай формы ўласнасці каля 10%. Астатнія выпускнікі накіраваны на

працу ў прыватных структуры. Факультэтам заключана недастатковая колькасць дагавораў з базавымі арганізацыямі.

Актывізавалася праца па выданні падручнікаў, вучэбных, вучэбна-метадычных дапаможнікаў і іншых вучэбных матэрыялаў. Толькі ў 2014 годзе супрацоўнікамі факультэта падрыхтавана 13 вучэбных і 2 навуковыя выданні. 5 навучальных выданняў маюць грыф вучэбна-метадычнага аб'яднання і 1 - Міністэрства адукацыі.

Падрыхтавана 167 электронных канспектаў лекцый і дапаможнікаў. Разам з тым, 35 вучэбных дысцыплін па-ранейшаму не забяспечана вучэбнымі матэрыяламі.

На факультэце праводзіцца недастатковая работа па распрацоўцы ВМК па выкладаемых дысцыплінах ў друкаваным выглядзе. Размешчаныя на сайце факультэта і ў электроннай бібліятэцы ВМК не ў поўнай меры адпавядаюць прад'яўленым патрабаванням. Недастаткова праводзіцца работа па дэпанаванню ВМК. Не забяспечана ВМК 15 навучальных дысцыплін.

Адсутнічаюць заданні для самакантролю студэнтаў па многіх выкладаемых дысцыплінах, у тым ліку на афіцыйным сайце факультэта і на студэнцкім сайце гуманітарнага факультэта.

Паспяхова перапрацаваныя структура і дызайн сайта факультэта. Разам з тым, застаюцца пытанні своєчасовага абнаўлення інфармацыі і запаўнення ўсіх раздзелаў. У цяперашні час факультэт прадстаўлены ў Электроннай бібліятэцы БДУ 64 ВМК, 53 падручнікамі і / або дапаможнікамі, 37 выданнямі ў раздзеле малатыражнай літаратуры, 1187 навуковымі публікацыямі.

Для навукова-метадычнага забеспячэння навучальнага працэсу шырока выкарыстоўваецца сайт факультэта, які займае 10 пазіцыю сярод сайтаў факультэтаў.

Застаюцца праблемы з арганізацыяй навукова-даследчай працы. У 2010 годзе на гуманітарным факультэце выконвалася 9 навуковых тым, у 2012 - 6 тым, то ў 2013 - 9. Сярэдні паказчык па факультэтах БДУ складае адпаведна 35, 35, 37. З 2009 г. факультэт не ўдзельнічае ў выкананні міжнародных праектаў і праграм (у 2009 г. - 2 праграмы аб'ёмам 9000 €). У 2011-2013 гг. адсутнічалі фінансаваныя навуковыя тэмы, не заключаліся гаспадарчыя дамовы.

Павялічыўся працэнт студэнтаў, якія ўдзельнічаюць у НДРС з 8,5% у 2010 г. да 12,5% у 2013 годзе, але застаецца ніжэйшым, чым сярэдні паказчык па БДУ - 29,3%. Павялічылася колькасць дакладаў, з якімі выступілі студэнты, на навукова-практычных канферэнцыях: са 170 у 2014 г. да 272 у 2013 годзе Студэнцкая навуковая лабараторыя "Камп'ютарны дызайн" у 2012 і 2013 гг. станавілася лепшай у намінацыі "Уклад СНДЛ ва ўдасканаленне вучэбнага працэсу".

Пры наяўнасці 8 кафедраў, падрыхтоўка кадраў вышэйшай кваліфікацыі вядзецца толькі па 1 спецыяльнасці (кафедра культуралогіі). На працягу 2010-2013 гг. абароны адсутнічалі. У кастрычніку 2014 г. абараніла дысертацыю выкладчык кафедры менеджменту і арганізацыі аховы здароўя.

Ідэалагічная і выхаваўчая работа ажыццяўляецца згодна з зацверджаным з Асноўнымі кірункамі ідэалагічнай і выхаваўчай працы. Добра арганізавана работа органаў студэнцкага самакіравання, куратараў.

Варта адзначыць вопыт гуманітарнага факультэта па арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы на кафедрах факультэта. Так, адказнасць за арганізацыю ідэалагічнай і выхаваўчай работы ўскладзена на загадчыкаў, а непасрэдна курыруюць гэтыя пытанні намеснікі загадчыкаў кафедраў па ідэалагічнай і выхаваўчай рабоце. На факультэце створана інфармацыйна-прапагандысцкая група, у якую ўваходзяць дэкан, намеснікі дэкана і намеснікі загадчыкаў кафедраў - адказныя за ідэалагічную работу на кафедрах (усяго 21 чалавек).

Кіраўніцтва факультэта аказвае падтрымку моладзевым ініцыятывам, накіраваным на арганізацыю змястоўнага вольнага часу, патрыятычнага выхавання студэнтаў, фарміраванне актыўнай грамадзянскай пазіцыі. На факультэце дзейнічаюць грамадскія студэнцкія аб'яднанні: Савет студэнцкага самакіравання, Савет старастаў, Студэнцкі саюз БДУ, навукова-творчая лабараторыя «Лабірынт».

Членамі ГА "Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі" з'яўляюцца 437 студэнтаў факультэта, членамі прафсаюза - 1071 студэнт.

Савет ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Ухваліць ў цэлым работу Савета і дэканата гуманітарнага факультэта па арганізацыі адукацыйнага працэсу, вучэбна-метадычнай, навукова-даследчай і выхаваўчай работы.
2. Лічыць прыярытэтнымі напрамкамі ў развіцці факультэта:
  - пашырэнне тэматыкі навукова-даследчай работы, павелічэнне колькасці заключаных дагавораў НДР;
  - удасканаленне якасці арганізацыі самастойнай работы студэнтаў;
  - паглыбленне практычнай накіраванасці падрыхтоўкі спецыялістаў;
  - забеспячэнне адукацыйнага працэсу неабходнымі вучэбнымі і вучэбна-метадычнымі матэрыяламі;
  - павышэнне эфектыўнасці работы аспірантуры і дактарантуры;
  - удасканаленне сістэмы павышэння кваліфікацыі ППС;
  - далейшае развіццё студэнцкага самакіравання і ўзмацненне яго ролі ў вучэбнай, ідэалагічнай і выхаваўчай рабоце.
3. Дэкану гуманітарнага факультэта ўнесці прапановы па ўдасканаленні структуры факультэта, назвах факультэта і кафедраў

Тэрмін выканання - да 15.12.2015

4. Дэкану гуманітарнага факультэта, ГУ ВНМР (Хухлындзіна Л.М.) упарадкаваць планаванне вучэбнай нагрузкі на кафедрах, выключыўшы няпрофільныя дысцыпліны, унесці змены ў загад аб замацаванні дысцыплін за кафедрамі.

Тэрмін выканання - да 01.05.2015

5. Загадчыкам кафедры перагледзець тэматыку курсавых, дыпломных работ, магістарскіх дысертацый з улікам практычнай накіраванасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

Тэрмін да выканання: да 15.02.2015 г.

6. Дэкану гуманітарнага факультэта, загадчыкам кафедры актывізаваць працу па стварэнні філіялаў кафедры, якія выпускаюць спецыялістаў па ўсіх спецыяльнасцях на прадпрыемствах і ў арганізацыях.

Тэрмін выканання – да 30.06.2015

7. Дэкану гуманітарнага факультэта прыняць меры па пашырэнні пераліку базавых арганізацый, заключэнні з імі адпаведных дамоў.

Тэрмін выканання – да 01.05.2015

8. Дэкану гуманітарнага факультэта, загадчыкам кафедры арганізаваць працу па стварэнні Электронных вучэбна-метадычных комплексаў, па дэпанаванні вучэбна-метадычнага комплексу ў адпаведнасці з планам падрыхтоўкі вучэбна-метадычнага комплексу на 2014-2015 нав. г. Прывесці структуру ВМК у адпаведнасць з нарматыўнымі дакументамі.

Тэрмін выканання – да 30.06.2015

9. Дэкану гуманітарнага факультэта правесці працу па ўдасканаленні сайта факультэта, прадугледзеўшы размяшчэнне на ім вучэбных матэрыялаў, заданняў для самакантролю студэнтаў, стварэнне англамоўнай версіі сайта.

Тэрмін выканання – да 01.03.2015

10. Дэкану гуманітарнага факультэта, загадчыкам кафедры распрацаваць план абарон на 2015-2019 гг., а таксама план мерапрыемстваў па стымуляванню падрыхтоўкі кандыдацкіх дысертацый супрацоўнікамі факультэта.

Тэрмін выканання – да 01.01.2015

11. Дэкану гуманітарнага факультэта, загадчыкам кафедры прыняць меры па павелічэнні колькасці НДВКП, што фінансуюцца са сродкаў рэспубліканскага бюджэту і іншых крыніц, у тым ліку міжнародных грантаў.

Тэрмін выканання – да 01.02.2015

12. Абмеркаваць данае рашэнне на пасяджэнні Савета факультэта і распрацаваць комплекс мерапрыемстваў па ўдасканаленні вучэбнай, навуковай і выхаваўчай работы для рэалізацыі рашэння Савета БДУ.

Тэрмін выканання – да 25.12.2014 г.

Старшыня Савета БДУ

С. У. Абламейка

Вучоны сакратар Савета БДУ

С. М. Ходзін